

Reguleringsmyndigheten for Energi (RME)
rme@nve.no

Vår referanse	Dok nr 9480000
Deres referanse	202016542
Saksbehandler	Kjersti Vøllestad Kjersti.vollestad@elvia.no
Sted og dato	Oslo, 15.02.2021

Elvias innspill til analyser av om reguleringsmodellen kan bli mer nøytral ved å endre kalibreringen av kostnadsnormene

Kalibreringen ble innført for å kompensere for alderseffekten som oppstår ved å benytte bokførte verdier i kostnadsgrunnlaget i inntektsrammen. Elvia mener det er viktig å ikke skape et nytt «aldersproblem» ved å endre på kalibreringsgrunnlaget. Nettselskapene vil være avhengige av kapitaltilførsel i overskuelig framtid. Vi mener derfor RME bør vurdere et kalibreringsgrunnlag basert på avkastning og avskrivninger pluss nettselskapenes kostnader ved alternativer til nett. Et slikt alternativ er mer fremtidsrettet og vil ikke forstyrre alderseffekten i vesentlig grad.

Vi viser til RME ekstern rapport nr 7/2020, «Analyser av om og hvordan modell for fastsettelse av kostnadsnormer kan behandle investeringer og driftstiltak mer nøytralt gjennom endringer i kalibreringen». AFRY har gjort gode analyser som viser situasjonen slik den er for nettselskapene. Vi kjenner oss igjen i mye av det som beskrives i rapporten.

Vi er usikre på om kalibreringen er rette stedet å gi bedre insentiver til driftstiltak

Inntektsrammemodellen skal bidra til en effektiv drift, utvikling og utnyttelse av nettet. RME har bedt AFRY om å undersøke de økonomiske insentivene strømnetselskapene har til å gjøre investeringer sammenlignet med driftstiltak. Undersøkelsen er fokusert rundt kalibreringen av DEA-resultatene, og hvorvidt den kan gjøres mer nøytral.

Da kalibreringen ble innført var hensikten i betydelig grad å kompensere for hvordan kapitalrelaterte kostnader i reguleringsmodellen er konsentrert tidlig i levetiden til en investering. Dette reduserer selskapets målte effektivitet i den perioden som har mest betydning for nåverdiene. Ved å bruke nettkapital som fordelingsnøkkel for differansen mellom bransjens totale kostnadsgrunnlag og summen av DEA-normene («kalibreringspotten») motvirkes denne alderseffekten noe.

Et viktig element ved kalibreringen er at jo likere nettselskapene blir, jo høyere blir gjennomsnittseffektiviteten i bransjen. Jo høyere gjennomsnittseffektiviteten blir, jo lavere blir kalibreringspotten. Med flere fusjoner og stort fokus på kostnadsreduksjon i bransjen, er det sannsynlig at kalibreringspotten vil bli lavere framover i tid. Betydningen av kalibreringen vil dermed reduseres over tid.

Problemet som endret kalibrering skal løse er ikke tydelig definert av RME

Elvia er opptatt av at det ikke skapes nye problemer med å endre kalibreringsgrunnlaget som igjen må løses ved å endre andre deler av reguleringsmodellen. Hva er egentlig utfordringen som skal løses ved å endre

kalibreringsgrunnlag? Så vidt vi forstår, er hovedgrunnen at RME mener reguleringsmodellen kan gi føringer til å velge nettinvesteringer i tilfeller der det finnes andre og rimeligere alternativer til å investere i nettet. RME ønsker derfor i større grad å likestille den økonomiske virkningen av å investere i nett med eventuelt å kjøpe fleksibilitet fra produksjon eller forbruk. Men er det egentlig reguleringsmodellens oppgave å gi insentiver til et tiltak fremfor et annet? Reguleringsmodellen skal gi nettselskapene en rimelig avkastning over tid gitt at nettselskapene gjør samfunnsøkonomisk rasjonelle beslutninger. Gjennom KSU og framtidige nettutviklingsplaner (jf. EUs eldirektiv) har nettselskapene krav til å vurdere hvorvidt det er rimelig å velge alternativer til investeringer. Det er kun i de tilfellene der det ikke fins alternativer, eller der alternativene er for dyre, at nettselskapene vil velge å reinvestere eller gjøre en nyinvestering.

Det er kun et fåtall av et nettselskaps prosjekter som i dag kan erstattes med et driftstiltak, og nettvirkosmheten vil fortsatt ha behov for kapitaltilførsel i årene framover.

Både RME og AFRY fremstiller situasjonen som at nettselskapene alltid har et valg mellom et driftstiltak eller en investering når de skal gjøre et tiltak. For Elvia sin del, er valget ofte kun om vi skal reinvestere i år x eller i år x+n. De aller fleste reinvesteringer gjøres på bakgrunn av alder og tilstand i nettet. Et alternativ til nett vil sjelden kunne velges i disse tilfellene. Det er ved nyinvesteringer eller eventuelt om vi har muligheten til å utsette en investering i noen år at vi har et reelt valg mellom driftstiltak og investering. Nyinvesteringer skjer i all hovedsak på grunn av nye krav fra kunder, og må løses på en måte som kunden er fornøyd med.

Behovet for kapitaltilførsel til nettvirkosmheten har vært og vil være vedvarende høyt i flere år fremover. Både reinvesteringer på grunn av tilstand og alder, samt investeringer i nytt forbruk og ny kapasitet forventes å være omfattende i årene framover. Det «grønne skiftet» vil også kreve store investeringer i nettanlegg fremover. Fremvekst av ny teknologi og distribuert produksjon gir nettselskapene nye muligheter, men introduserer også mer usikkerhet og høyere risiko. For å tiltrekke seg nødvendig kapital på rimelige vilkår, er forutsigbarhet og rimelig avkastning en viktig forutsetning. Med virkning fra 1. januar 2019 ble det foretatt en justering av hvordan NVE-renten fastsettes, noe som har medført en reduksjon av NVE-renten. Vi er bekymret for en ytterligere svekkelse av investeringsinsentivene og avkastningen på de investeringer som er gjennomført de senere årene dersom kalibreringsgrunnlaget endres til totalkostnad.

Nettselskapene jobber for å se på mulighetene for å benytte fleksibilitet som alternativ til investering og mer effektiv drift i årene framover

Det er ingen tvil om at nettselskapene vil operere i et annet landskap de neste ti årene enn vi har operert i i fram til nå. Våre kunder blir mer aktive, teknologiutviklingen driver frem nye løsninger og nettselskapene må tenke annerledes for å fortsatt være relevante. Det jobbes mye med å finne gode alternativer til nettinvesteringer, både gjennom kjøp og salg av fleksibilitet og gjennom å finne andre muligheter sammen med kundene våre. Dette er et omfattende arbeid hvor mye foreløpig er nytt og ukjent både for nettselskap, regulator og kunde. Arbeidet vil fortsette i årene framover og det gjenstår nok en god del før bruk av fleksibilitet er utviklet og satt i system på en måte som gjør at det effektivt kan benyttes som alternativ til investering og i drift.

Valget RME gjorde med å inkludere anleggsbidragsfinansiert kapital i kalibreringen var viktig og riktig. Det gjør at selskap som har mange nytilknytninger finansiert av andre også vil få en rimelig avkastning.

Som nevnt over er Elvia bekymret for ringvirkningene på nettinvesteringer dersom man endrer kalibreringsgrunnlaget. Vi ønsker derfor å gjenta vårt innspill i vårt høringssvar av 15.10.2019, hvor vi foreslår en modell der kalibreringsgrunnlaget består av kapitalkostnader (avkastning+avskrivninger) og utvalgte driftskostnader (fleksibilitet), slik AFRY skisserer i sin rapport. Et slikt kalibreringsgrunnlag vil fortsatt

kompensere for alderseffekten ved investeringer og samtidig gjøre fleksibilitetskostnader mer likestilt med investeringer i den økonomiske reguleringen. En slik kalibrering vil være mer fremtidsrettet, og RME vil kunne bruke noe tid framover på å analysere hvilke kostnader som kan inngå i de «utvalgte driftskostnadene» og hvordan de skal få samlet inn disse.

Vi ser frem til å følge RMEs videre arbeid med dette.

Med vennlig hilsen

Anne Sagstuen Nysæther
Direktør Nettstrategi

Dokumentet sendes ut uten underskrift. Dokumentet er godkjent i henhold til interne rutiner.